

MYŚLISTWO (61) sb n

myślistwo (41), **myśliwstwo** (20); myślistwo *BielKom*, *GórnDworz* (2), *BielSpr*, *BudBib* (4), *Oczko*, *KochFr* (2), *WerGość*, *KochSob*, *BierRozm*, *Calep* (3), *SarnStat* (5), *PowodPr*, *VotSzl*, *PaxLiz*, *KlonFlis* (3), *KlonWor*; myśliwstwo *RejFig*, *Mącz* (7); myślistwo : myśliwstwo *RejWiz* (1 : 2), *RejZwierz* (1 : 4), *BielKron* (7 : 3), *RejZwierc* (3 : 3).

myślistwo, **myśliwstwo** (21), myśli(w)stwo a. **myslistwo**, **mysliwstwo** [zapis -l,-s-] (40); myśli(w)stwo *Oczko*, *KochFr* (2), *WerGość*, *KochSob*, *BielRozm*, *SarnStat* (5), *VotSzl*, *KlonFlis* (3), *KlonWor*; myśli(w)stwo a. myśli(w)stwo *BielKom*, *RejWiz* (3), *RejFig*, *RejZwierz* (5), *GórnDworz* (2), *RejZwierc* (6), *BielSpr*, *BudBib* (4), *Calep* (3), *PowodPr*, *PaxLiz*; myśli(w)stwo : myśli(w)stwo a. myśli(w)stwo *BielKron* (3 : 7), *Mącz* (2 : 5).

sg N myślistwo (19). ◇ G myślistwa (16). ◇ D myślistwu (1). ◇ A myślistwo (11). ◇ I myślistw(e)m (7). ◇ L myślistwie (7).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Łowiectwo, łowy, polowanie; sztuka łowiecka; venandum, venatus Mącz, Calep; aucupium Mącz, Cn; venatio Calep, Cn; aucupatio Mącz; ars venandi, cynegetica Cn (55) : RejFig Cc3v; (nagł) Do Myśliwstwá. (-) Włęc idzieł do myśliwstwá/ áno pły zwieráią/ Trąbią/ á Chárći łkaczą/ Sokoły brząkáią. RejZwierz 142v, 137, 142v; mieszkał thám [w Kijowie] Boleśław [Śmiały] przez niemáły čás/ áż łie iáł rołkólzy/ opilltwá/ myłłtwá/ godowánia/ miłowánia/ z pokoiá/ y innych rzeczy rycerłkim rzecząm łzkodzących (marg) Pokoy łzkodzi. (-) BielKron 348, 174; Si qui mente [pro ineunte] aetate studiosi venandi fuerint, Yesly kogo z młodu ku myśliwstwú mysl ciągnie. Mącz 105a, 19c, 20d, 187a, 483c, 495d; Podźmyłz do myłłtwá/ ktore ma w łobie cóś podobnego wojnie/ á krotochwilá łełt práwie páńłka/ y przyłtoyna człówekwú dworłkiemu GórnDworz E3v, li2v; RejZwierc 95v, 111, 120, 274v, Aaa4v; y był Ezaw małz bieglý w myłłtwie [vir sciens venationem] (marg) Włáłnie tłumácząc: vmieiąc myłłtwó (-) BudBib Gen 25/27, Gen 25/28; Oczko [42]; POkíš ty/ bury kócie/ ná myłzách przełtawáł/ A w inłzész łię myłłtwó z iáłtrząby niewdawáł. KochFr 117; PAmięc myłłtwá twego/ Pietrze wćielzony/ Stoię tu łłup kámienny twárdó włádzony. Przy grobie małz naczynie włzytko połtáwioné/ Koń/ łtrząly/ pły/ potyczy/ łięci rołciágnioné. KochFr 119; KochSob 63; Porzucćiełz też Myłłtwó/ Sokoły y Chárty BielRozm 9; Venatio – Miłłtwó. Ferarum persecutio et investigatio. Calep 1109b; o myłłtwie. Ielen, Łóś. Włeprz Dźiki. Koń dźiki. Záiác. Liłzká. Pies. SarnStat 644; O POZYTKACH GOSPODARSTWA: Z łtrony myłłtwá y wkrzywdzenia/ ktore w łásiedztwie bywa: z łtrony polowánia y łowienia źwierzá/ liłá/ záiácá/ etc. y o psiech/ y o wielkim źwierzu. SarnStat 672, 552, 1278, 1310; Drugie rzemiełłá ábo zabáwy łá Liberales, aut liberalibus quám proximaes: bo kondycyey Szłácheckiey nie deroguią. Iáko łełt źółnierłstwo/ oráctwo ábo gołpodárłstwo/ myłłtwó/ wełny łwych owiec hándel y domowe łukná y płótná robienie KlonFlis A2v, A4.*

Zwroty: »jechać (a. jeździć) na myślistwo; przyjechać z myślistwa« (3; 1): iecháło nas ná to myłłtwó około czterzech łet łełdnych: kazał też nam wźiąć łmycz chártow dla połzczwánia/ [...] włzczwáli w ten čás ná trzy łtá Záiący/ máiąc s łobą dołyc różmáitych ptakow to łełt łokołow/

krzeczotow/ białożorow/ łokołow białych y inych. [...] Przyiechawfzy z myfliwftwá/ poły do Gośpod doprowadzono dofyć pocźciwie. *BielKron* 435, 432, 435.

»miewać myślistwo« (1): Mozáysko miálfthečzko y zamek/ gdzie záięcy dofyć rozmáitey bárwy/ tám miewa myśliftwo wielki Kniáz *BielKron* 431v.

»obierać się myślistwem, z myślistwem, około myślistwa« [szyk zmienny] (2 : 1 : 1): okazał fie Ezau grubym/ niedbálym/ obierał fie około roley á myfliwftwá. *BielKron* 14; Myśliftwem fie obierał [Jagiello]. *BielKron* 387; *BielSpr* 25v; *PaxLiz* Ev.

»myślistwem się pętać« (1): Był [Bolesław Wstydlivy] dobry/ cnotliwy/ trzeźwi/ [...] á myfliwftwem fie rad pętał *BielKron* 363v.

Wyrażenie: »używanie myślistwa« (1): bo częfto v Podfędká Chełmfkie⁸⁰ oycá moiego dla vżywania myśliwftwá bywał [Mikołaj Rej]. *WerGośc* 241.

Szeregi: »łów, myślistwo« (2): Venor Feras indago, feris insidior et quasi circumvenio. – Iełtem na łowie na miłliwftwie. *Calep* 1109b, 1109b.

»polowanie i myśliwstwo« (1): Diana [...], Bogini polowania y myśliwftwá. *Mącz* 84d.

W *przen* (3) : O roskoźnefz to Małpy tu po świecie chodzą/ Co ná nie í miyliwcy s tymi sídły godzą. A žadney w tym myfliwftwie trudności nie máią/ Bo ie łączno połápác gdy fie pomotáią. (*marg*) Ludzye yáko małpy (-) *RejWiz* 47v; Naydźiefz dwonogie y nie płoche łanie Myśliwy Pánie. (*marg*) Myśliftwo. (-) *KlonFlis* Gv.

Wyrażenie: »myślistwo prawne« = *podstępny i oszustwo w prawie* (1): (*marg*) Myfliwftwo práwne w Polfzce. (-) Gdyž náleżieni fą w ludźie moim nie zboźnicy/ záfádźáiąc fie zdrádlivie iáko ptafznicy ábo myśliwcy záftáwuiący sídłá y fámołowki do sídlenia ludźi. *PowodPr* 66.

Przen (2) :

a) *Metonimicznie: Upolowana zwierzyna (w dosłownym tłumaczeniu hebr. „cajid” ‘polowanie, zwierzyna łowna, dziczyna’)* (1) : Y miłował Izáhák Ezáwá/ bo zwierzynę iadał zmyfliwftwá iego (*marg*) Włáfnie przekłádáiąc/ ífz w vściech iego myfliwftwo (ábo zwierzyná [quia venatio in ore eius]) (-) *BudBib* Gen 25/28.

b) *Złodziejstwo* (1) : Czáfem fię fpaciatum ná pole przechodźi [złodziej]/ Zábáwia fię myśliwftwem/ [...] Łowi łopátonomie y czerwononofe Ptaki co trawę fczczypią/ ftráfzne/ gęgogłofe. *KlonWor* 35.

2. *coll. Wszystko, co przydatne i używane do myślistwa, do łowów: sprzęt i narzędzia, zwierzęta (psy, ptaki), służba* (5) : Nie mamći fkárbow myfliwftwá/ Ani s kupcy towarzyftwá/ Toć fą moie krotofile/ [...] Kfiáfzki á pápiru kártá/ Miáłto wyželká á chártá. *BielKom* A4v; *RejWiz* 54v; Potym záię ná wdzięczne fie przeiaždźki roziádą/ drudzy do zawodow/ drudzy teź z iákim myfliwftwem [!]/ drudzy theź z łukow ftrzeláią/ kámieńmi drudzy miecą. *RejZwierc* 26v; Pohámuyemy iedno fámnych siebie/ márnotractwá fwego y zbytów fwych [...] w chowánium síłu fług niepotrzebnych/ koni/ myśliwftwá/ y infzych rzeczy bez miáry. *VotSzl* C4.

W *przen* (1) : Tákžec y dziś ty flepe/ przedfię ftrzela Sárny/ A pod piękny obłowem/ dodawa im fkwárny. Ze fie drugi vdawi/ niźli ią przechowa/ Ták tá páni [Wenus] myfliwftwo/ fwoie rządnie chowa. *RejZwierc* 114v.

3. *Rozmyślanie, myślenie (1)* : A znąc to z zápalenia/ znąc tho y z zímności/ Ktore w ten čás pánuią więcey wilgotności. Stąd [z czterech wilgotności w człowieku: krwi, flegmy, melancholii i żółci] gnułność/ łąd niedbáłość/ łąd gniew y leniŃstwo/ Roskofzne tho kto fie wda íście w nie myłliŃstwo. *RejWiz* 118.

Synonimy: 1. łapanie, łow, polowanie.

Cf **MYŚLENIE, MYŚLICITWO**

KK